

Klemstrup Skov dysser

Jungsteinzeit

Dolmen

Dolmen

Den sydligste runddyse i Klemstrup Skov set fra nordøst.

På Djursland ligger mange flotte storstensgrave fra bondestenalderen. Nogle af de lettest tilgængelige er 2 runddysser på hver sin side af landevejen i Klemstrup Skov mellem Ryomgård og Pindstrup. Begge dysser er delvist restaurerede og udgør et godt typeeksempel på runddyssernes opbygning og placering. Ved den sydlige dysse er der opsat en lille informationstavle ud til skovvejen øst for runddyssen.

Den sydligste runddysse i Klemstrup Skov set fra nordøst.

Skoven omkring dysserne slører deres faktiske beliggenhed. De ligger ganske lavt, som det ofte er tilfældet med dysserne på Djursland, på nordbredden af det gamle Kolindsund som fra Grenå til Allingåbro adskilte Djursland i to dele helt frem til bondestenalderens begyndelse omkring 4.000 f. Kr.

Langs sundets bredder var der såvel i jæger- som bondestenalder rigelige ressourcer for både jagt og begyndende landbrug. Da dysserne blev anlagt som gravsted for Tragtbægerkulturens første bondesamfund for hen ved 5.500 år siden var stedet også skovdækket, men til forskel fra nu var skoven dengang meget tæt og næsten ren løvskov.

Informationsskiltet ved østsiden af runddyssen.

Runddyssen syd for vejen har en næsten intakt kæde af randsten med 24 store sten, som oprindeligt stod langs foden af den nu næsten helt fjernede høj, der helt dækkede gravkammeret lidt sydøst for højens centrum.

Randsten og gravkammer set fra sydvest.

I sydøstsiden ses 2 par bæresten fra kammergangen som førte gennem højen til det 5-kantede gravkammer med 5 næsten 1,5 m høje, indadhældende bæresten.

Kammergang og gravkammer set fra sydøst.

Dækstenene, som har dannet tag i både gravkammeret og gangen, er forsvundet i dag. Kammergangen udmunder mellem to lidt forskudte randsten, og det var særligt herpå, at ofringer til de afdøde i dyssen blev henstillet.

gravkammeret er der næsten 2 m frihøjde. Dækstenen mangler.

I skovkrattet lige syd og vest for dyssen ses flere tilvoksede gamle råstofgrave, og det er måske i forbindelse med udnyttelsen af disse, at dækstenene blev fjernet.

Der kendes ikke til fund eller arkæologiske undersøgelser fra dysserne.

Kammergangen set fra dysse- kammeret med dens sydøst- vendte udmunding i randstenskæden.

Nord for landevejen ligger en næsten tilsvarende runddysse på ca. 11 m i diameter. Randstenskæden med 28 sten er meget flot, og de fleste sten står stadig oprejst.

Runddyssen nord for landevejen set fra syd.

Også her er kammergangen orienteret mod sydøst, men med kun 3 sten bevaret til i dag. Gravkammeret kan synes noget uoverskueligt, men består ligeledes af et 5-kantet kammer.

Kun 3 sten er bevaret i kammergangen. I forgrunden 2 af de 28 randsten hvor gangen udmundede.

Nogle af stenene er itusprængte og i kammeret samt lige nordvest for kammeret ligger resterne af den sprængte dæksten, som oprindeligt lå på kammerets 5 bæresten.

Gravkammeret set fra øst med nedstyrtet dæksten.

Størstedelen af den omsluttende jordhøj er også her fjernet, men indenfor randstenskæden ses bunden af højen dog stadig som en jævn stigning mod kammeret.

Gravkammeret set fra nordvest med den afsprængte dæksten udenfor kammeret.

Fra nordvestsiden af randstenskæden ved den nordlige dysse er der et fint overblik over de to runddysser, som i skarp kontrast til oldtidsgravene gennemskæres af nutidens landevej.

Indenfor randstenskæden ses bunden af den forseglende høj stadig.

De to "Klemstrup-dysser" set fra nordvest.

Informationsskiltet ved østsiden af runddyssen.

Randsten og gravkammer set fra sydvest.

Kammergang og gravkammer set fra sydøst.

I gravkammeret er der næsten 2 m frihøjde. Dækstenen mangler.

Zugang

- Lettilgængelige ret ud til offentlig vej.
- Fra hovedvej 16: Randers-Grenå, drejes i Auning imod Pindstrup / Ryomgård.
- Stendysserne ligger i skoven ret ud til landevejen ca. 2 km øst for Pindstrup.
- Parker på rastepladsen ca. 150 m øst for dysserne.

Faciliteter

- Informationsskilt ved østsiden af den sydlige dysse ud til grusvej.
- Afstand til fortidsminde: ca. 150 m.

Særlige forhold

- Vær opmærksom på biltrafikken på landevejen ved færdsel langs vejen og når landevejen skal krydses.
- Dysserne kan opleves fra vejen, og kan af den grund anbefales som besøgsmaal for gangbesværede eller handicappede.

Verwandte Literatur

Guide til Danske fortidsminder – Carsten Henrik Bang (Gyldendal og Skov-og Naturstyrelsen, 1994)

Vejviser til Danmarks Oldtid – Ingrid Falktoft Andersen (Wormianum, 1994)

Danmarkshistorien bind 1-2, Stenalderen – (Sesam, 1981-84)

Danmarks Oldtid, Stenalderen – Johannes Brøndsted (Gyldendal, 1. udgave 1938-40)

Stendysser - Arkitektur og funktion – Palle Eriksen & Niels H. Andersen (Jysk Arkæologisk Selskab, 2014)

Praktische Informationen

ADRESSE	EIGENTUMSVERHÅLTNISSE
8550 Ryomgård, Mitteljütland	In Privatbesitz
GPS	UTM
56.387300, 10.450130	E589510 N6250159